

Kascommissie van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging

Rapport over het boekjaar 2025

Inleiding

In dit rapport doet de kascommissie verslag van haar bevindingen aangaande de jaarrekening 2025 van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging. Daaraan voorafgaand willen de commissieleden hun waardering uitspreken richting de penningmeester en de directeur voor hun enorme inzet om de boekhouding en financiële administratie van de NNV op een nieuwe en verstandige leest te schoeien.

Cruciaal hierbij was het besluit om een extern bureau in de armen te nemen dat bestuur en directie kon adviseren over allerlei aspecten van de financiële administratie en over de inrichting van de boekhouding. Bovendien leefden er tal van vragen met betrekking tot de Btw-afdracht, o.a. over de vraag over welke posten Btw afgedragen moet worden. Op grond van het door de kascommissie gedane onderzoek kan zij met een gerust hart verklaren dat de NNV een verstandige keuze heeft gemaakt bij het selecteren van het bureau To Count On te Veenendaal. Dit bureau heeft duidelijk de expertise in huis om een jaarrekening op te stellen overeenkomstig de wet en de heersende normen. Het is ook dit bureau geweest dat het bestuur van de NNV heeft gewezen op de statutaire plicht een kascommissie in te stellen tenzij de vereniging bereid zou zijn om de jaarrekening ter controle aan een accountant voor te leggen.

De kascommissie is ad-interim ingesteld bij het besluit van het bestuur van de NNV van 29 januari 2026. De ad-interim status volgt uit artikel 15.3 van de statuten van de NNV waarin de benoeming van de leden van de kascommissie door de Algemene Ledenvergadering van de vereniging is vastgelegd. De ad-interim status heeft de commissie niet weerhouden om de jaarrekening met een kritische blik tegemoet te treden.

Referentiekader

Over het algemeen heeft een kascommissie een helder referentiekader, n.l. de goedgekeurde jaarrekening van het voorgaande jaar, in dit geval die over het boekjaar 2024. Die jaarrekening was echter niet goedgekeurd, wat voor het bestuur van de vereniging mede de aanleiding was geweest om externe hulp in te schakelen.

Deze omstandigheid heeft ertoe geleid dat de kascommissie zich bijna geheel heeft gericht op het boekjaar 2025 en weinig aandacht heeft gehad voor de verschillen tussen de boekjaren 2024 en 2025. Het is n.l. de vraag of de cijfers over 2024 wel in orde zijn.

Proces

Op 3 maart 2026 ontving de kascommissie een concept versie van de jaarrekening alsmede een door het externe bureau geschreven document over de omgang met de Btw. Na een serie schriftelijke vragen en antwoorden heeft er op 13 maart 2026 overleg plaats gevonden tussen de kascommissie, directeur en penningmeester. Daar zijn nog veel meer

vragen gesteld en beantwoord. Deze discussie heeft ertoe geleid dat de jaarrekening en het jaarverslag zijn aangepast. De kascommissie ontving de gewijzigde jaarrekening op 26 maart 2026. Daarna heeft er geen overleg meer plaats gevonden tussen de commissie enerzijds en bestuur en directie anderzijds. Daar was geen tijd meer voor. Er was ook geen tijd om de jaarrekening in de diepte te onderzoeken, d.w.z. in detail na te gaan of de getallen in de jaarrekening ook volledig worden gedekt door zorgvuldig in de administratie verwerkte facturen. De kascommissie vertrouwt hierbij op de professionaliteit van het accountantskantoor.

Conclusie

Tijdens haar onderzoek heeft de commissie gelukkig kunnen constateren dat de aan haar voorgelegde jaarrekening over het boekjaar 2025 voldoet aan de wettelijke eisen. De jaarrekening toont dat bestuur en directie van de NNV reuzestappen hebben gezet richting het op orde krijgen van de boekhouding en financiële administratie. Wel wil de commissie opmerken dat zij vraagtekens zet bij het Btw-dossier. Het is niet zeker dat de Belastingdienst de door de vereniging gemaakte keuzes m.b.t. afdracht, vrijstellingen, enz. zal accepteren. Dat kan betekenen dat de belastingdienst het noodzakelijk vindt om een naheffing over 2025 op te leggen. Die naheffing kan ook eerdere jaren betreffen. Desondanks adviseert de commissie de Algemene Ledenvergadering van de NNV de jaarrekening goed te keuren en het bestuur décharge te verlenen.

Aanbevelingen

Op grond van haar onderzoek doet de kascommissie de volgende aanbevelingen:

1. De commissie heeft geconstateerd dat het niet duidelijk is welk gremium de vereniging bestuurt. De statuten maken alleen gewag van “het bestuur” maar in de dagelijks werkelijkheid opereren een Algemeen Bestuur (nu 15 leden) en een Dagelijks Bestuur (3 leden). Alleen de 3 leden van het Dagelijks Bestuur staan ingeschreven in het handelsregister en zijn dus de wettelijke vertegenwoordigers van de Vereniging. Het jaarverslag vermeldt hierover:

“In de dagelijkse praktijk maken ook Sissi de Beer en David de Jager deel uit van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur maakt weer deel uit van het 15-koppige algemeen bestuur. Er is een proces gestart (zie verderop, waar het gaat over aanpassing van het huishoudelijk en bestuursreglement) om de bestuursstructuur te evalueren en waar nodig aan te passen, in het bijzonder om helderheid te creëren over hoe het zit met bestuurlijke financiële aansprakelijkheid.”

Het is zeer urgent dat het bestuur van de vereniging dit punt adresseert omdat de vereniging met deze onduidelijkheid over de bestuurders in strijd handelt met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen.

2. De NNV is behalve een vereniging ook een onderneming in de zin van de wet. De NNV ontplooit n.l. commerciële activiteiten, o.a. door het aanbieden van de QuarkTravel reizen voor scholieren. Maar ook verrichten medewerkers van het bureau diensten voor externe partners zoals de Stichting Physica en

Natuurkunde.nl. Het NTvN blijkt ook, deels, een commerciële uitgave te zijn. Deze commerciële activiteiten betekenen dat de vereniging Btw moet afdragen maar ook op factuur betaalde Btw kan terugvorderen, althans gedeeltelijk. Bovendien geldt er voor de QuarkTravel activiteiten een apart Btw regime (de z.g. reisbureauregeling). De kascommissie kent al deze regelingen en begrijpt dat deze relevant zijn voor de NNV. Echter, in de huidige financiële verslaglegging zijn de Btw-plichtige en niet-Btw-plichtige baten en lasten niet voldoende uit elkaar getrokken om het een en ander te controleren.

De kascommissie adviseert bestuur en directie om de z.g. commerciële activiteiten als een verzameling projecten te beschouwen waar elk project een begroting heeft en waar over elk project financieel verslag wordt gedaan. Op die manier zijn deze projecten veel eenvoudiger te monitoren en kan, op grond hiervan, besloten worden over b.v. voortzetting of beëindiging. Bij een zorgvuldige inrichting van het e.e.a. zijn ook de verschillende Btw regimes of tarieven helder te maken. Bovendien kunnen de personele lasten die samenhangen met het uitvoeren van die projecten dan ook ten laste daarvan worden geboekt.

3. **De kascommissie adviseert de NNV in de toekomst het jaarverslag en de jaarrekening te scheiden.** Het jaarverslag kijkt terug op de inhoudelijke plannen van het bestuur en rapporteert of en hoe die plannen zijn geïmplementeerd. De jaarrekening kijkt terug op de baten en lasten, waarin er, onder normale omstandigheden, ruimte is om de verschillen tussen het voltooide boekjaar en het daaraan voorafgaande boekjaar toe te lichten. En eventueel te bespreken waar de realisatie substantieel afwijkt van de begroting. Dat allemaal in een enkel document maakt het voor het geïnteresseerde lid van de vereniging niet eenvoudig. Temeer daar de accountant ook nog opmerkingen maakt.
4. **De kascommissie adviseert de NNV een aantal risico scenario's uit te werken om zo vast te stellen hoe groot de Algemene reserve en de bestemmingsreserve Quarktravel zouden moeten zijn.** De kascommissie twijfelt niet aan het belang van het aanhouden van een adequate reserve positie maar de vraag is "Wat is adequaat". In welk scenario is een Algemene reserve van b.v. k€ 100 onvoldoende? In welk scenario is een bestemmingsreserve van b.v. k€ 50 onvoldoende? Dit alles in het licht van de ondersteuningsbereidheid van de Stichting Physica, het grote aantal contributie betalende leden, enz.

Leiden en Nootdorp

1 april 2026